

Zdrowe lasy potrzebują rynków

Wykorzystanie niskiej jakości drewna klasy paliwowej do produkcji biomasy ma sens komercyjny i środowiskowy.

26 sierpnia 2022 r.
[ZRÓWNOWAŻONA BIOENERGIA](#)

Najważniejsze informacje

- Nieporozumienia dotyczące roli, jaką pierwotna biomasa drzewna odgrywa w dostarczaniu bezpiecznej, niezawodnej i odnawialnej energii, będą miały negatywne i poważne skutki w całej Europie i na świecie.
- Planowane zmiany polityki w Europie stwarzają ryzyko wzrostu kosztów ogrzewania oraz zagrażają bezpieczeństwu energetycznemu i osiągnięciu kluczowych celów klimatycznych, potencjalnie szkodząc zdrowiu lasów na całym świecie.
- Propozycje Parlamentu Europejskiego dotyczące wprowadzenia limitu i zakazu dotacji na wykorzystanie pozostałości po zbiorach ze zrównoważonych źródeł biomasy są wadliwe i będą miały negatywny wpływ na zdolność Europy do osiągnięcia celów w zakresie dekarbonizacji.
- Biomasa nie powinna być pozyskiwana z kłód tartacznych o wysokiej jakości i wartości. Decyzje polityczne UE dotyczące pierwotnej biomasy drzewnej powinny o to zadbać, a nie ograniczać zrównoważone źródła biomasy, takie jak pozostałości po zbiorach lub produkty uboczne gospodarki leśnej.
- Bez rynku dla drewna o niskiej jakości lub wartości właściciele gruntów mają mniejszą motywację do inwestowania w zrównoważone praktyki leśne, co negatywnie wpływa na ogólny stan zdrowia lasów i zwiększa ryzyko wystąpienia w nich szkodników, chorób i pożarów.

Wprowadzenie ograniczeń w celu zmniejszenia wykorzystania pierwotnej biomasy drzewnej nie zatrzyma pozyskiwania drewna, które jest napędzane głównie przez sektory produktów z drewna litego o długiej żywotności.

Biomasa jest zdecydowanie największym źródłem energii odnawialnej w UE. W 2020 r. biomasa stała – zrębki drzewne, pellet i odnawialne materiały odpadowe – odpowiadała za 40% ostatecznego zużycia energii odnawialnej.

Biomasa stała, podobnie jak pellet drzewny, pochodzi z drewna niskiej jakości lub wartości, pozyskiwanego z lasów użytkowych prowadzonych zgodnie z założeniami aktywnej gospodarki leśnej. Sprzedaż takiego drewna stanowi ważne źródło dochodów dla leśników komercyjnych praktykujących [zrównoważoną gospodarkę leśną](#). Jednak proponowane zmiany w unijnej dyrektywie w sprawie odnawialnych źródeł energii (RED III) doprowadzą do niezamierzonych konsekwencji dla zrównoważonego leśnictwa i sektora energetycznego.

Motywacja do aktywnej gospodarki leśnej

Drewno niskiej jakości lub wartości, wykorzystywane przez sektor biomasy, obejmuje pozostałości po praktykach takich jak [cięcia pielęgnacyjne](#) – okresowe wycinanie części lasu w celu promowania zdrowego, dynamicznego wzrostu. Jest to ważny element aktywnej gospodarki leśnej. Mniejsza liczba drzew oznacza mniejszą konkurencję o światło, wodę i składniki odżywcze, natomiast usuwanie drzew słabych i chorych chroni las przed rozprzestrzenianiem się szkodników.

Mniejsza konkurencja i zagrożenie pomagają właścicielom gruntów pozyskiwać więcej wysokowartościowych kłód, które mogą być sprzedawane na potrzeby sektora budownictwa i innych sektorów wykorzystujących produkty z drewna litego. Ta dynamika rynku sprawia, że kłody tartaczne są zbyt drogie, aby wykorzystywać je do produkcji pelletu z biomasy.

Przerzedzanie minimalizuje także ryzyko wystąpienia pożarów lasu, maksymalizuje sekwestrację dwutlenku węgla i wspiera bioróżnorodność. Na przykład w południowo-wschodnich Stanach Zjednoczonych przerzedzanie lasów pomogło przywrócić siedliska rzadkich i zagrożonych gatunków, które doskonale czują się w otwartych lasach sosnowych.

Drewno usunięte poprzez przerzedzanie obejmuje kłody, które są zbyt małe, zniekształcone lub po prostu nieodpowiednie do sprzedaży jako kłody tartaczne, a także wierzchołki drzew i gałęzie.

Propozycje Parlamentu Europejskiego w ramach dyrektywy RED III mylnie włączyłyby zarówno wartościowe kłody tartaczne, jak i drewno niskiej jakości do unijnej klasyfikacji „pierwotnej biomasy drzewnej”.

Propozycje te wprowadziłyby również skrajne ograniczenia w sposobach rozliczania roli energii produkowanej z pierwotnej biomasy drzewnej w realizacji celów z zakresu energii odnawialnej. Będzie to miało negatywny wpływ na rynek drewna niskiej wartości i zmniejszy motywację ekonomiczną do prowadzenia zrównoważonej gospodarki leśnej. Propozycje wprowadzenia limitu i „stopniowego wycofywania” tego typu materiału zahamują cały wzrost sektora, co jest sprzeczne z powszechnie panującymi na świecie poglądami, że zapotrzebowanie na zrównoważoną biomasę będzie rosło do 2050 roku.

Dlaczego rynki są tak ważne?

Bez rynku dla drewna niższej jakości lub wartości spada motywacja do prowadzenia zrównoważonej gospodarki leśnej. Zwiększa to ryzyko wystąpienia szkodników, chorób i pożarów lasów, a także stanowi zagrożenie dla długoterminowego zdrowia lasu. Drewno, które zostałoby usunięte w ramach cięć pielęgnacyjnych lub wycinki, może zostać pozostawione na miejscu i zgnić lub zostać spalone.

W [Kolumbii Brytyjskiej](#) właściciele lasów zgodnie z prawem muszą pozbywać się odpadów drzewnych, co oznacza, że miliony ton drewna są spalane, uwalniając do atmosfery szacunkowo 3 miliony ton CO₂ rocznie.

Sektor biomasy działa już od dawna w Europie i Ameryce Północnej; regionach, w których wylesianie nie stanowi obecnie zagrożenia dla lasów użytkowych, nawet przy zrównoważonym wykorzystaniu biomasy, która może zostać sklasyfikowana jako „pierwotna biomasa drzewna”.

Poprzez zrównoważoną gospodarkę leśną na południu USA, gdzie Drax pozyskuje około jednej trzeciej biomasy, odnotowano roczny [przyrost lasów o 112% w latach 1953–2015, podczas gdy powierzchnia pokrywy leśnej wzrosła o 108%](#).